

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Május' 26-dikán, 1820.

Spanyol Ország.

A' Király' Végzése, mellyet az Országgló Juntának jóvállásából a' végre kiadott, hogy a' Constitútziót a' nép elméjében annál jobban meggyökereztesse, egész valósága szerént ekképpen van: —“

„1) A' Püspökök oly intézeteket 's rendeléseket tegyenek, hogy a' megyékben találtató Plébánusok vagy ezeknek Vikáriusai a' Monarkhia' Constitútzióját a' magok Egyházabéli gyermekeknek minden vasárnapokon 's egyéb innepnapokon magyarázzák, 's egyszersmind oltsák elméjékbe azon jókat 's tegyék figyelmetessékké őket azon hasznok eránt, mellyek ezen Constitútzióból, mint kútfőből minden rendü és rangú emberekre ki fognak áradni, 's iparkodjanak meggyözni őket mind azoknak a' rágalmaszásoknak csalfasága felöl, mellyeket a' tudatlanság vagy gonoszság arra fordít, hogy az ő elméjékben ezen Constitútziót mennél rútabb ábrázattal, vagy szinnel rajzolhassa-le. — 2) A' tanítók ezen Constitútziót az Orzágnak minden alsó Oskolájiban a' gyermekek által megérthető módok szerént magyarázgassák, 's hogy az a' gyermekek' elméjébe annál elfelejthetlenebbül benyomattassék, még az olvasásban is a' Constitútzióinak bizonyos cikkelyei által gyakoroltassanak, ezeket olvastassák vélek a' tanítók. — 3) Mint a' Constitútzióinak 268-dik Cikkelye parancsolja, minden Universitásokban egyegy Tanítószek

legyen különösen arra határoztatva, hogy abból egy törvény-tanító Professor a' Constitútziót magyarázza; a' Lyceumokban, a' hol nincsenek törvényt-tanító Professzorok, a' Világi bölcsességet tanító Professor, a' Seminariumokban pedig a' Lektor folytassa ezen munkát. — 4) Mind azokban a' tanító házakban, a' mellyek Világi vagy Klastromos Papokra vagynak biztatva, az a' Pap vegye magára ezen munkát, t. i. a' Constitútzióinak magyarázását, a' kinek arra legnagyobb hajlandósága 's elmébéli tehetsége leszen. — 5) Ezen tanításoknak az Universitásokon, Gymnasiumokban, Klastromokban és Seminariumokban lejendő elkezdődések, a' hol Ujságok találatnak, azok által, a' hol nem találatnak, kiraggatandó jelentések által adattassék hirül, hogy a' nép közzül akár ki megjelenhessék ezen tanításokon és részt vehessen belölk. — 6) Ezen tanítási intézeteknek folyamatjáról a' helységeknek Elöljáróik a' Tartománynak fő tiszti karjaikat, ezek pedig a' Ministereket tudósítani köteleztetnek. — 7) A' Belső Minister a' nemzeti nyomtató mivhelyben lehető hamarsággal adassa-ki Stereotypusi betükkal a' Constitútziót, azért, hogy minden helységek lehető olcsó árron megvásárolhassák. Az Oceánuson-túl lévő tartományokra ügyelő Ministerium is gondoskodjék, hogy ezen Constitútzióinak nyomtatványai Amérikába is mennél nagyobb bőséggel elszállitathassanak. — 8) Azonközben mind ezek

az intézetek csak előrevalóképpen és csak addig rendeltetnek - el ilyen módon, míg a' Cortesek a' közönséges tanulási módokat végképpen el nem intézik. "

A' Király megparancsolta, hogy a' Spanyol nemzetnek annál jobb megnyugtattatása végett a' Constitúció' elfogadtatásának minden környülállásai pontosan kihirdetessenek az Ujságlevelekben. Ehez képpen már most minden Polgári, Papi, és Katonai tiszti karok beküldözték a' magok arról való tudósításaikat, hogy miképpen ment minnyájoknál véghez a' Constitúcióra való megesküvés. Mind ezek azt mutatják, hogy még eddig csak az egy Marsiliai Spanyol Consúl küldött protestálást a' Constitúció ellen. A' Barcelona-i Püspök ellenben igen hathatós Pásztori levelet intézett a' maga minden rangú és rendü nyájaihoz, melly által arra tanítja őket, hogy mindenek között és mindenek felett az Oltárok' szolgainak kötelessége az, hogy békesség' Apostolai legyenek, hogy a' Hivöket vigasztalják, segéljék, és jó útra igazítsák, nem pedig, hogy az egyenetlenkedés' magvát hintezzék-el köztök. —

Hogy az Amérikiaknak sziveket az anyahazához annál bizonyosabban éskönyebben visszanyerhesse a' Király, az Országló Juntának jóvállására a' Cortesek öszszegyülekezéséig is jónak találta ezeknek azon 1812-töben November 9 - dikén költ végzéseket most újabban kihirdettetni, a' melly szerént az Amériki Spanyol plánta tartományokban minden nemü robotáskodás és jobbágykodás eltöröltetett. — Ugyancsak egy Királyi végzés által, a' melly Aprilis' 29 - dikén jött-ki, a' parancsoltatik, hogy a' Cortesek által 1813-ban Május' 26-dikán kiadatott Végzésnek ereje szerént a' Vasallusságnak (Feudalitásnak) minden jelei minden ka-

pukról és épületekről haladék nélkül le-töröltessenek: mivelhogy a' Spanyol nemzet semmi egyéb Fejedelmiséget (Souverenitást) nem esmér 's nem is fog esmérni soha, csak a' Nemzetét.

A' Sz. Petersburgi Ujság, így közli, mint Historiába tartozó tárgyat, VII-dik Ferdinandus Királynak a' Frantzia fogságból lett visszatérését: — „Megérkezvén az a' hír Spanyol Országba, hogy Bonaparte VII-dik Ferdinandus Királyt a' fogságból elbocsátotta, erre a' Kadiksban öszszegyülekezve lévő Cortesek 1814-ben Februarius 21-dikén oly határozást tettek: Hogy a' Királynak nem lehet hüséget eskünniek addig, míg ő az 1812-ben készült Constitúcióra meg nem esküszik. Ezen határozással ök azonnal Követtséget küldöttek a' Király' elejébe. A' Követtség' vezére volt Princz Bourbon Lajos a' Toledói Ersek Cardinalis, a' ki akkor is Elölülője volt 's most is Elölülője az Országló Juntának. Ezen Követtségre a' volt bizattatva, hogy a' Királlyal a' határszéli találkozzék, 's a' Cortesek' határozását a' Királynak még az Országba lejendő belépése előtt megmondja: de nem így történt a' dolog, minthogy a' Király jónak találta nem azon az úton jöni, mellyen a' Követtség' elejébe ment. Csak a' Valencziai vidéken találkozhatott velle, mikor már Generális Elio (és Abisbal) 40,000 emberekkel állottak volt elé szolgálatjára. Princz Bourbon, mint a' Királynak külömben is rokona, hathatósan jóvállotta ő Felségének, hogy haladék nélkül fogadja-el a' Constitúció' t, mint-hogy külömben a' nemzet a' Koronát, melyről a' Király Bayonnében maga mondott vala le, már most csak háládatosságból ajánlja inkább ő Felségének, mint másnak valakinek) hanem a' Király, a' 40,000 emberekkel Generális Eliót maga

mellett szemlélvén, ezen tanácsot el nem fogadta: hanem Május' 4-dikén két Végzést adott ki, mellyek közzül egygyik által a' dolgoknak akkori egész állapotját egyszerre megváltoztatta, a' Kadixsi Cortesek' gyűlését törvénytelennek 's az általok készített Constitútiót az általok kiadatott minden végzésekkel egyetemben, semmitérőknek lenni kinyilatkoztatta, és mind azok ellen halálos büntetést határozott, a' kik magokat annyira el találnák felejteni, hogy a' Corteseknek beszéd vagy cselekedet által pártját fogják: hanem ugyan ekkor affelől is ígéretet tett, hogy majd idővel fog ő Spanyol Országból és Amérikából törvényes vagy igaz jussal bíró Corteseket összehívatni, 's egy oly Constitútiót készíttetni, melly által az Országglásból minden önnbány, a' mellyel valamint az időnek felvilágosodása úgy magának ő Felségén k gondolkodása is ellenkezik, kiszoríttassék. A' másik, ugyan azon napi Végzése által a' Cortesektől meghatározatva 's már behozatva volt Nyomtatási szabadságot is egészen eltörlötte a' Király, 's minden írássokra nézve oly Censúrát állított-fel, melyben semmi oly emberek ne részesüljések, a' kik vagy a' Cortesek vagy a' Bonaparte Jósef Országglása' módjához valami hajlandósággal lehetnének. Meg kell jegyezni, hogy a' nép ezen időben se' a' Cortesekhez se' az Országgló Juntához nem szított, sőt ezeknek a' Király eránt kimutatott indulatjokért nagyon boszszankodott, melyre nézve a' Királynak mind ezeket a' határozásait helybe hagyván, Aranjueztől fogva Madridig nagy győzedelmi pompával vonta a' szekerét: a' Király pedig Princz Bourbon Madridból azonnal Toledóba a' maga Ersekségébe küldötte számkivetésbe, 's az Országgló Juntának más két tagjait a' Cortesek' gyű-

lésének külömbkülömb tagjaival egygyütt, elfogatta."

A' revolútiós armáda' nevében Leon szigetén egy rút proklamátzió jött volt ki a' Királyi familia ellen, hanem most azt hirdettette - ki Arco-Arguero az Aurora nevü Ujságban, hogy hamisság, hogy ezen proklamátziót a' Leon szigetén tanyázó insurgensek adták volna ki: „Mi, így szoll a' nevezett Generalis, koltunk' napjáig siratnók azt a' szerencsétlen szempillantatot, a' melyben valami ilyent tudtunk volna közönségessé tenni, sőt a' melyben valami effélet csak le is tudtunk volna írni.“ — Azok a' Generálisok, kik az 1814-dik esztendőtol fogva magokat nagyon gyűlölségessé tették, milyenek Castannos, Eguia, és Herczeg Alagon, Bilbaoban csaknem elrejtve élnek. Gróf Abisbal látván, hogy a' maga előbbeni cselekedeteire nézve a' Madridi Klubok' bizodalmanak visszanyerhetését minden reménség nélkül elvesztette, úgy elvonta magát a' közönség elöl, hogy híret se' hallják. — Elio még most is fogságban tartatik Valenciában. A' helyébe következett fő Kapitány Almodovar ugyan 's véle egygyütt az előkelőbb lakosok is nagyon vigyáznak, hogy a' nép, mellyet Elio maga ellen felettébb felmérgezett, maga boszszút ne álljon rajta, hanem attól, hogy itélőszék' elejébe ne állíttassék csakugyan bajosan fog ő megmentödni: de azt kívánnya, hogy, mivel Valenciában ily nagyon gyűlöltetik, tehát ne itt hanem valahol más helyen állíttassék itélőszék' elejébe, a' hol nem tette magát ily gyűlölségessé.

A' Finantziai Ministerhez Canga Arguelleshez egy Végzést bocsátott a' Király, melyben azt parancsolja, hogy a' világosodásnak, mesterségeknek, és tudományoknak gyarapíttatássokra, idegen

Országokról minden könyveket és rézmetztéseket, festéseket, legkisebb vámfizetés nélkül bocsássanak-be Spanyol Országba. — A' tartományok nincsenek mindenütt egészen megelégedve a' Madridi Országgló Juntának intézeteivel, melyre nézve Követekeket küldöttek oda, hogy annak a' maga Országglási-munkájiban a' Corteseknek öszszegyülekezéséig legyenek segítségül. — Caceresben, Ordunában, és sok más helyeken fogságra tették azon Papi személyeket, kik a' dolgoknak mostani folyamatjával meg nem elégedvén az ellen prédikáltak: hanem a' Constitutional nevű Ujság Madridban még ezzel se' elégedvén-meg, azt kívánná, hogy ezen SzerzetesPapoknak az Elöljáróik is fogattassanak-el 's vonattassanak számadás alá. —

Kataloniában a' Nemzeti katonaságot sietve organizálják, melyre ott nagy szükség van, azért, hogy mint a' Párisi Constitúciónak valami levelezője erőssiti, sok idegenek ezen tartományban le 's felutozván, azon iparkodnak, hogy a' csendességet megháborithassák. Ezen levelező nem említi, hogy mi féle idegenek legyenek ezek. Barcellonában sok idegen 's kivált Angliai kereskedő portékát semmivé tett a' felzúdult nép, a' melly portékáknak oda való bevitettetése megengedett volt.

Német Ország.

Carlsruhéból Május' 16-dikán két Törvénytanácsosok érkezvén Mannheimba, 's ezeknek jelenlétében 17-dik-

ben délelőtti 10 órakor Sand előtt felolvastatott a' halálos ítélet, oly határozással, hogy ő, a' következtessombaton a' ténlegelön öletessék-meg. Sandnak kívánsága mindég a' volt, hogy közönségesen öletessék-meg, melyre nézve a' reá kimondatott ítéletet nagy elszánással halgatta. Mondják, hogy nem régen a' dolgok' közönséges folyamatjáról való gondolatait 's cselekedetének bizonyos mentességét, mellyek együtt nyoltz árkust tettek, jegyző könyvbe iratta. A' mondott szombatra sok vendéget vártak Mannheimba.

B é t s.

Itt e' hónap' 24-dikén a' Német Szövetségi Követeke' gyűlésének 34-dik és berekesztő ülése tartatott, melly után azok honnyaikba elszéledtek. Az ő hat hónapokig tartott tanácskozásaik' resultatuma nem soká a' közönség' elejébe fog a' Német Szövetségi gyűlésen bocsáttatni. Metternich ö Hercegsége, kinek kormányozása alatt itt Bécsben ezen Német Birodalmat illető tanácskozások folytattattak, 24-dikben éjjel útját Prága felé vette, hogy ott a' Renát ö Császári Fő Hercegsége' és a' Savoya-Carignani Franciska Princzaszszony' menyegzőjökön jelen legyen; a' honnét 6 vagy 8 napokra Königswart nevű familiai jószágára menvén, a' jövő hónap' 15. vagy 20-dikáján, a' mikorra a' Császári Felsőgek' visszajövetele is meghatározatva van, Bécsbe visszajöni szándékszik.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Folytatása az Esztergomban Május' 15. és 16-dik napjain véghez ment béiktatási pompáknak: —

A' fényes bemenetel csak kezdete volt a' fényesebb inneplésnek, melly Esztergom Vizi, és Királyi Városában Máj. 16-dikán olly emlékezetes pompával ment végbe, mellyet a' mostaniak soká fognak emlegetni: a' maradék pedig századokra fogja által szállítani; annyival is inkább, mivel ezen napon végbe ment áldással tellyes tételnek következéseit, háládatos szívvel érezheti. Ugyan is ezen nap állítatott vissza Esztergom városának régi fénye, mellyet az Érseki széknak oda szállítása napról napra fog nevelni.

Az Ország törvényeinek többszöri rendelése, és Felséges Urunknak azokat lelkesítő hatalmas akaratja végre tsakugyan valóságra hozta azon régi ohajtást, hogy az Esztergomi Káptalan, melly 1549-ben a' háborúk veszedelmei miatt Nagy-Szombathba szállítottatott, eredeti helyére vissza térjen, és, a' mit Nagy emlékezetü Gróf Barkóczy Ferencz Primás tiszteletet érdemlő igyekezettel kezdett, azt Fő Méltóságú Rudnay Sándor Érsek tökéletességre vigye. E' végből a' Herczegi Primás, a' Ns. Káptalannak azt a' rendelést küldé, hogy a' Vizi Városi Templomot egy ideig Érseki Fő Templommá nevezi, 's azért a' Ns. Káptalannak Tagjai számosabban Esztergomba költözzenek. A' nagy tettekre született Fő Papnak a' Felséges Apostoli Királyunk akaratján épült Fő Pásztori rendelését egész készséggel tellyesítették a' Ns. Káptalannak Tagjai, és ezen napnak dicszesítésére öszvegyülvén örömmel látták,

hogy az Orzágnak minden részeiből ide sereglett papi és világi Méltóságok háladó tisztelettel fogadták azon szent szándékot, melly István Királyunknak istenes szerzeményét mintegy hamvaiból feléleszténé. Illy köz részvétellel voltak eltelve minden szivek, midön Május 16-dikának hajnala tisztán felderült, és a' nagy következésü beiktatásnak tételét repeső örömmel várták.

Reggel tehát 7 órakor a' Ns. Vármegyének fényes Küldöttsége, az Ország' szokása szerént méltó tisztelettel megkérte mind Fő Méltóságú Csábrági és Szitnai Koháry Ferencz Herczeget, Magyar Ország Udvari Fő Cancellariusát, mint Királyi Commissariust, mind pedig a' Fő Méltóságú Érseki Herczeget, mint Ns. Esztergom Vármegyének Örökös Fő Ispányát, a' Királyi Városban helyheztetett Vármegye Házához való megjelenésre, 's a' Fő Ispáni beiktatásra, a' mit a' Herczegek az Egyházi Szerartásoknak végezetével megtenni kegyessen meg is ajánlottak. — 7² órakor a' mozsarak' dörgése jelentette az Egyházi tételnek kezdetét. A' számossan egybegyült Egyházi Férfiak, a' 15 Ns. Káptalanoknak Követeik, és a' Csanádi, Veszprimi, Szathmári, Rosnyói, Fejérvári, Györi, Beszterczei, Szepesi Megyés Püspökök, úgy több Felszentelt, vagy Választott Püspökök is egész Egyházi készületben minden harangoknak szólása között hosszas, és diszes rendel bévezették a' Primás Herczeget a' Fő Templomba, a' hol ő Herczegsége méltóságának helyét elfoglalván, az Esztergomi Káptalan Archi Diakonusa által felolvasztatott először ő Cs. Kir. Felségének Ferencz Apostoli Királyunknak adomány Levele (Literae collationales); azután pedig

ő Szencségének VII. Pius Pápának megerősítő Bullája, melly az Ersekhez szóló Bulla, továbbá a' Nemes Káptalanhoz szóló Bulla, mellyben ennek az Ersek eránt való engedelmesség parancsoltatik; nemkülömben az Ersekségbeli Papsághoz szóló Bulla is. Végre pedig a' Néphez szóló, mellyet az Esztergomi Fő Notarius, és a' Vasallusokhoz szolló, mellyet a' Praedialis szék Notariusza olvasott fel. —

Ezek után az Ersek a' Papsághoz, és a' néphez lelki felemelkedéssel tellyes hatóság szép beszédet tartott, mellyre a' Káptalan nevében Fő Tiszt. Benyovszky János Lector és Kanonok felelt, melynek végezetével a' Ns. Káptalannak tagjai, és az Ersekségbeli Papok hódulásoknak jelölül kéz tsókolásra mentek. Továbbá Fő Tisztelendő Jordánszky Elek Apátur és Kanonok által Deák, Magyar, és Német nyelven felolvastatott az új beiktattatott Erseknek kegyelem levele, melly által minden alattvalóinak a' Szentséges Pápa által neki tulajdonított hatalom szerént Tellyes Bútsút enged. Erre következett a' Veni Sancte, és a' Nagy Mise, mellyeket a' Primás Herczeg, mint Erseki hivatalának első fényes tettét, vitt végbe. — Valamint előtte való nap a' Te Deum alatt, úgy ez nap is a' Veni Sancte, és a' Nagy Mise alatt hires nagy Muzsika volt, mellyet a' Pesti és Budai legjelesebb Muzsikusok követtek-el, a' Mozsaraknak és Vizi városi Polgár Gránátérosoknak lövöldözései között.

Már az egyházi foglalatosságok alatt a' Kir. Városban kiállottak a' Polgár Lovagok, nemkülömben a' Fegyveres Gyalogok és Czéhbéli Legények a' város piaczára, 's azok után Sz. Tamáson és a' Vizi Városban a' Gyalog, és Lovas Regularis Katonák, 's a' Vizi Városi Gránátéro-

sok, kik muzsikásokkal egyelített két sort képztettek. A' rend között mintegy 11 óra tájban a' mozsarak dörgése, és muzsika zengés közben érkeztek a' Herczegek a' Vármegye házához, hol a' kirendelt Küldöttség által fogadtatván, a' gyűlés palotába Eljen kiáltások között bevezettettek. Készen volt a' két bársonyos zselyeszék, mellyek közül a' jobbról valót a' Királyi Commissarius, a' balról valót pedig az Ersek foglalta el. A' jobb oldalon a' Fő Papok, a' balon az Ország Nagyai foglaltak helyet, kik között az Ország Biráját Nagy Méltóságú Ürményi József ő Excellentiáját; N. Mélt. Almásy Pált, M. Kir. Fő Lovász Mestert; N. M. Gróf Majláth Józsefet a' Fels. Kamara Praesesét; N. M. Gróf Cziráky Antal ő Exc.ját; N. M. Báró Ötvös Ignác Korona Örzöt; N. M. Gróf Eszterházy József ő Exc.ját a' Zemplini Fő Ispányt; N. M. Gróf Amade Antal ő Exc.ját Szala Vármegyei Administratort; N. M. Gróf Nádasdi Leopold ő Exc.ját; N. M. Gróf Battyáni Vincze ő Exc.ját, Esztergom Vármegyei Administratort; M. Gróf Berényi Gábort Bars Vármegyei Administratort; Gr. Rédey Lajost Bihar Vármegyei Administratort; N. M. Gr. Zichy Ferencz ő Exc.ját; Gróf Sándor Vincze, Gr. Amade Ferencz, B. Perényi János ő Nagyságokat nevezhetjük, mintegy 20 Vármegyék' Nagyságos és Tek. Követeikkel.

A' Gyűlést megnyitotta Fő Mélt. Koháry Herczeg, mint Kir. Commissarius a' Fő Mélt. Primásnak kineveztetéséről, és önnön személyének Kir. Commissariussá rendeltetéséről szolló Fels. K. Rendeléseket elolvastatván. Ezután maga gondolatokkal, és fontos kiejtésekkel készült beszédét az Ersekhez és a' Rendekhez intézván, amannak különös érdemeit 's ezeknek méltó reménységeit előterjesztette,

's a' beszédnek végével az esküvésnek formáját előtte felolvastván, vele a' Fő Ispányi hitet letétette. — Erre az Érseki Fő Ispány kezdett szollani, és a' Commissarius Herczegnek, mind Nemzetségi, mind személyes érdemeit diszesen elő adván, közelebbi esmerettségénél, és hivatalbeli összekapcsoltatásánál fogva kifejezte azon nagy örömet, mellyet a' Cancellarius Herczeg által lett beiktatásából érzett. Azután pedig a' jelenlévő Státusokat, és Rende- ket hathatós kiejtésekkel bizonyosokká tette, hogy ő Egyházi Fő Hivatalát, és Fő Ispányi hatalmát egyedül az Orzágnak javára, és törvényes oltalmára fogja szentelni. — Szóllott ezután Mlgos Vurum József Fejérvári Püspök Ur, és mind a' K. Commissarius Herczegnek mind az Erseknek Nemzetségi, és Személyes érdemeiket egymásután, magasztalván, annak kegyelmét meghálálta, ennek kegyelmébe pedig az Orzágot, és a' Vármegyét ajánlotta. — Felkelt ezután Kir. Tanácsos Csíkvacsarcsi Miklósy Imre Vice Ispány Ur, és a' Fő Ispány Herczeghez intézvén beszédét maga és Tiszti Társai nevekben a' hivatalokat mély tisztelettel megköszönvén a' Herczegi Fő Ispánynak a' Vármegye pecsétjével, és Archivum kulcsaival vissza adta. Az Érsek ismét tellyes bizodalját jelentvén ezen Tiszti jeleket a' Vice Ispány Urnak általadta, 's egyszersmind jeles magasztalással kinyilatkoztatta, hogy Nagy Mlgú Battyáni Vincze, Cs. K. Belső Titkos Tanácsos Urat, az eddig olly dicsösségesen viselt Administratori Hivatalában megerősíti. Egyszersmind több jelenlévő Uri Vendégeket ezen Nemes Vármegyének Assessoraivá nevezett, kiknek felesküvése után némmelly folyamatban lévő tárgyak felolvastattak a' Vármegye Notariusá által, 's ev-

vel az ülés végéhez eljutott. — (Folytatása következik.)

* * *

Pesten Május 18-dikán a' K. Univer- sitásnak emlékezetre méltó napja volt; mert Nagy Mélt. Ürményi József Ország Birája, mint az Univeritásnak Praesese az nap adta által a' Tanítóknak tellyes ülésében, és számos ifjúság jelenlétében azon Numismákat, mellyeket ő Cs. K. Felsége, mint a' tudományoknak ápolgató Attya, az Univeritás Rectorának, és a' Facultások Dékánjainak rendelni méltóztatott, hogy azokkal az Univeritásnak innepein diszeskedjenek. A' Numismák állanak egy forintos tallér nagyságú arany medaillából, mellyek zöld, veres, és fehér karikákba foglaltatva, nyolcz ágú veres email'ozású csillagnak közepén fénylenek. — A' csillagok karikánál fogva Cs. Koronáról függenek, melly lapos általvert czifrázatú arany lánczokhoz vagyon kapcsolva. A' Numismák fő oldalán látszik ő Felségének jól eltalált képe, ezen körülirással: „Franciscus I. Austriae Imperator, Rex Hungariae.“ A' viszsás oldalon való körülírás ez: „Munificentia Augusti P. P.“ Közepén pedig: „Rectori Universitatis Scientiarum Pestiensis Hungaricae MDCCCXIX.“ — A' Facultásoknak Numismáik külömben a' Rector Numismájával az irásokban megegyeznek, csak hogy a' Rector név helyett tétetik: 1) Facultati Theologicae 2) Facultati Juridicae. 3) Facultati Medicae. 4) Facultati Philosophicae. — Ezen Kir. Kegyelem jeleit ő Exc. ja a' Praeses Ur igen diszes, és szív- reható beszéddel adta által az Univeritás Magistratusának, melyre Ns. gos és Fő Tiszt.

Tumpacher József Ur, Györi Kanonok, 's a' Görög nyelvnek és Uj Testamentomi Hermeneutikának Professora, mint ezen esztendőbeli Rector mélységes háladással felelt, ö F. gének a' Tudományok és Tudósok eránt való éltető kegyelmét buzgón megköszönvén; ö Exc. ja a' Praeses Ur eránt pedig, a' ki ezen diszeknek megszerzését különös közbenjárás által esz- közlötö, köteles háladatosságát jelentette.

* * *

Sopron Szabad Kir. Városból Május' 16 - dikán: „Minő tisztelettel kellessék viseltetni az alattvalóknak az Elöljárókhöz példássan megmutatta a' Soproni Gymnasium, a' melly a' Sz. Benedek Rendén lévő Tiszt. Director's Professor Uraktól nagy szorgalommal kormányoztatik, midön azon napon, mellyen F. M. Rudnai Sándor Magy. Országai Primás ö Herczegségének beiktatása pompássan innepeltetett, Tisztelendő Zeonird Szárnyai Director Ur, a' többi Professor Urakkal az Odeumban özsze gyülvén az ifjúsággal 's több becses halgatókkal ezen felvett szavakból: *Virtus repulsae nescia sordidae intameratis, fulget honoribus,* kimagyarázta; a' mellynek is vége lévén, ugyan ezen Tiszt. Uraknak Templomában énekes Sz. Mise tartatott; ezt, hogy a' tanuló ifjúság a' Szent Léleknek meghívására áhitatossan felajánlaná ö Herczegsége mind egyházi, mind világi szerencsés kormányozásáért, szivreható beszéddel megkérettetett; azután az említett Direktor Ur által egy Játékszen adatott, a' mellyben is ezen Nemes Vármegyének nagy Tiszt. karjai megjelentek, 's végre egy Oda felolvasatott, a' melly ö Herczegségének tiszteletére intéztetett a' már Tisztelt Direktor Ur által.

Egerből Május' 15 - dik napján: — „Örömmel olvastuk a' M. Kurirnak XXXI. dik darabjában az Erdélyi Fő Tiszt. Püspöknek Nagy Mélt. L. B. Négyesi Szepessy Ignácz ö Exc. jának azon újabb megtiszteltetését, hogy az ö nagy érdemeit a' mi Kegyelmes Királyunk Belső Titkos Tanácsossággal is megjutalmazni méltóztatott. Ezen valóságos Lelki Pásztorságra született nagy Fő Papnak Püspökké szenteltetését az Egri Fő Mélt. Ersek itt Egerben Husvét utáni első Vasárnapon celebrálta, melly ájtatos Egyházi pompára a' Székes Fejérvári Püspök F. T. Vurum és a' Besztertzebányai F. T. Makay Antal Ur ö Nagyságok is megjelentek 's az ájtatosságnak buzgóságát szent és kegyes fohászokodások által méltóságosították. A' czeremonia 's egész nagy Mise alatt a' Lövöldöző Német Polgári sereg formaruhában paradirozott és lövöldözött, 's ezen felyül a' város mozsarai is menydörgöttek. Ebéd felett pedig, mellyet az Ersek 140 személlyekre terített asztalnál adott, a' muzsika és lövöldözés megszűnés nélkül tartott. E' mellett a' város azon eléggé nem becsültethető verseket (mellyek oly véggel, hogy a' Kurir' Olvasóival is közöltessenek; ide mellékeltek) 's a' mellyeket Egri Polgár Fő Tisztelendő Török József Apátur Ur Rima Szombathi volt Plébánus ö Nagysága készített, búcsuvételül előre kinyomtatvatván, a' Biró és Notárius által kiosztatott, mellyért a' város' háladatosságát 's a' Verseket mindenek az égig magasztalták, 's a' Poéta egészségiért ittak. A' felszenteltetett új Püspök Ur ö Excellentiája könyhullatások között köszönte a' városnak több ízben is, most pedig ily kitettzőleg bizonyított szivességét.